

Sygn. akt IV U 204/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalański
Protokolant	sekr. sądowy Monika Świątek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 listopada 2017 r. w S.

odwołania S. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 27 stycznia 2017 r. Nr (...)

w sprawie S. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do świadczenia przedemerytalnego

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala S. F. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 29 grudnia 2016 roku;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz S. F. 180,00 zł (sto osiemdziesiąt i 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 204/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 stycznia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 2 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 170 ze zm.), odmówił S. F. prawa do świadczenia przedemerytalnego, ponieważ nie posiada on wymaganego okresu uprawniającego do emerytury w wymiarze 35 lat. Łączny staż okresów składkowych i nieskładkowych wynosi 30 lat, 9 miesięcy i 18 dni.

Odwołanie od tej decyzji złożył S. F., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż przyczyną rozwiązania umowy o pracę z ubezpieczonym była likwidacja stanowiska pracy, podczas gdy przyczynę tę stanowiła likwidacja zakładu pracy, tj. agencji ochrony. Organ rentowy nie zastosował art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, a przepis ten powinien stanowić podstawę przyznania ubezpieczonemu spornego prawa. S. F. wskazywał, iż aktualnie prowadzona przez właściciela agencji ochrony działalność w postaci sklepu obuwniczego jest całkiem odmienną działalnością. Powołując

się na orzecznictwo ubezpieczony twierdził, że upływ terminów do dochodzenia sprostowania świadectwa pracy nie umożliwia stwierdzenia w nich twierdzeń na potrzeby niniejszego procesu.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie wskazując, iż w niniejszej sprawie nie ma podstaw do zastosowania art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. O likwidacji pracodawcy będącego osobą fizyczną świadczy co najmniej trwale, formalne oraz faktyczne zaprzestanie prowadzenia działalności jako takiej, połączone z wykreśleniem jej z rejestru przedsiębiorców (...), co na gruncie tej sprawy nie nastąpiło. W przypadku ubezpieczonego należy mówić tylko o likwidacji stanowiska pracy i rozwiązaniu stosunku pracy z przyczyn dotyczących pracodawcy, czyli z powodu zmiany profilu działalności (art. 2 ust. 1 pkt 2 przywołanej ustawy), a w takim razie S. F. nie legitymuje się 35-letnim okresem uprawniającym do emerytury.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 28 grudnia 2016 r. S. F., urodzony (...), wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o świadczenie przedemerytalne (wniosek, k. 1-2 akt organu rentowego). Do tego wniosku ubezpieczony dołączył wydane w tym samym dniu przez Powiatowy Urząd Pracy w G. zaświadczenie stwierdzające, że przez 180-dni, tj. od 1 lipca 2016 r., był zarejestrowany jako osoba bezrobotna i pobierał zasiłek dla bezrobotnych. W tym okresie ubezpieczony nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zawodowej (zaświadczenie, k. 9 akt organu rentowego). S. F. przedłożył również świadectwo pracy wydane przez T. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Sklep obuwniczy (...) K. T. W.” (świadectwo pracy k. 6-7 akt organu rentowego). W dokumencie tym wskazano, iż ubezpieczony był zatrudniony przez T. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Agencja Ochrony (...) w okresie od 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r., a stosunek pracy ustał w wyniku rozwiązania umowy przez zakład pracy z powodu likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych. Organ rentowy ustalił, iż S. F. posiada łączny staż ubezpieczeniowy w wymiarze 30 lat, 9 miesięcy i 18 dni, z czego okresy składkowe stanowią 29 lat, 11 miesięcy i 3 dni, a okresy nieskładkowe 10 miesięcy i 15 dni. Wobec powyższych ustaleń, zaskarżoną decyzją z dnia 27 stycznia 2017 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do świadczenia przedemerytalnego (decyzja, k. 13 akt organu rentowego).

W toku postępowania odwoławczego Sąd ustalił, iż T. W. rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w dniu 8 maja 2014 r. T. W. prowadził działalność gospodarczą pod firmą Agencja Ochrony (...). Z dniem 1 lipca 2015 r. zatrudnił on ubezpieczonego na stanowisku koordynatora ds. ochrony. W dniu 5 września 2014 r. T. W. uzyskał koncesję na wykonywanie usług ochrony osób i mienia w formie bezpośredniej ochrony fizycznej. Następnie, T. W. podjął decyzję o zakończeniu działalności w zakresie usług ochrony. W tym celu w dniu 31 marca 2016 r. złożył do (...) wniosek o zmianę wpisu poprzez wykreślenie dotychczasowej działalności w dziedzinie agencji ochrony i wpisanie nowego rodzaju działalności „Sklep (...)” polegającej na sprzedaży detalicznej obuwia i wyrobów skórzanych prowadzonej w wyspecjalizowanych sklepach. Z dniem 17 maja 2016 r. T. W. zostało cofnięte uprawnienie w zakresie koncesji na wykonywanie usług ochrony osób i mienia w formie bezpośredniej ochrony fizycznej. W tym czasie ubezpieczony nadal świadczył pracę i jego zadaniem było demontowanie urządzeń elektronicznych usytuowanych na chronionych przez pracodawcę obiektach oraz odbiór dokumentacji. Ubezpieczony był ostatnim pracownikiem zatrudnionym w powyższej agencji ochrony. W dniu 31 maja 2016 r. S. F. otrzymał na piśmie wypowiedzenie umowy o pracę. Termin wypowiedzenia upłynął z dniem 30 czerwca 2016 r. (zeznania ubezpieczonego k. 36v-37, zeznania świadka T. W. k. 36v, wydruk z historii wpisu z (...) k. 27-28 akt sprawy, wydruki z (...) k. 29-30 oraz 31, 34 akt sprawy, wniosek o wpis do (...) k. 32-33 i 35 akt sprawy, wypowiedzenie umowy o pracę k. 8 akt organu rentowego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługiwało na uwzględnienie.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył ustalenia przyczyny rozwiązania z ubezpieczonym umowy o pracę. Okoliczność ta rzutowała bowiem na przyjęcie podstawy prawnej rozstrzygnięcia o zasadności roszczenia S. F..

Nie budziło wątpliwości, iż ubezpieczony nie spełnia warunków nabycia prawa do świadczenia emerytalnego, które zostały wymienione w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. Zgodnie z tym przepisem, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla mężczyzn. S. F. posiadał staż uprawniający do emerytury w łącznym wymiarze 30 lat, 9 miesięcy i 18 dni.

Z kolei w myśl art. 2 ust. 1 pkt 1 tej samej ustawy, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn. Posiadany zatem przez ubezpieczonego staż okresów składkowych i nieskładkowych wystarcza do uzyskania spornego prawa w myśl przywołanego przepisu.

W ocenie Sądu, rzeczywistą przyczyną ustania stosunku pracy ubezpieczonego była likwidacja zakładu pracy, nie zaś jak wskazywano w dokumentacji pracowniczej likwidacja stanowiska pracy. W pierwszej kolejności zauważenia wymaga, iż świadectwo pracy jest uznawane za dokument prywatny, a zatem wynika z niego domniemanie, iż pochodzi on od osoby, która go sporządziła (art. 245 kpc). Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe wykazało, iż informacja zawarta w świadectwie pracy z dnia 30 czerwca 2016 (k. 6-7 akt organu rentowego) nie odzwierciedlała rzeczywistego stanu rzeczy. Zauważyć jeszcze należy, iż trafnie argumentował ubezpieczony twierdząc, że upływ terminów z art. 97 § 2¹ kp nie przekreśla kompetencji Sądu do ustalania faktycznej przyczyny rozwiązania z ubezpieczonym umowy o pracę.

Podkreślić należy, iż T. W. zatrudniając ubezpieczonego prowadził agencję ochrony. Praca S. F. była ściśle związana z profilem tej działalności, gdyż ubezpieczony pracował jako koordynator ds. ochrony. Do jego obowiązków należała koordynacja ochrony, monitorowanie obiektu, przebywanie na nim, wprowadzanie i rejestracja pojazdów (zeznania ubezpieczonego k. 37 akt sprawy). Uprawniony jest wniosek, iż rozwiązanie z ubezpieczonym umowy o pracę ściśle związane było ze zmianą działalności T. W.. Zmiana ta była na tyle istotna, że zakwalifikować ją należy jako zakończenie dotychczasowej działalności pracodawcy i zasługuje na zrównanie jej w skutkach z likwidacją nie samego stanowiska pracy, lecz pracodawcy. Bez wątpienia działalność w zakresie agencji ochrony diametralnie różni się od sprzedaży detalicznej obuwia i wyrobów skórzanych w sklepach. Działalności te łączy jedynie osoba przedsiębiorcy, tj. T. W.. Zdaniem Sądu, nie ma racji organ rentowy argumentując, iż na gruncie niniejszej sprawy o likwidacji pracodawcy będącego osobą fizyczną świadczyć powinno co najmniej trwale, formalne oraz faktyczne zaprzestanie prowadzenia działalności jako takiej, połączone z wykreśleniem jej z rejestru przedsiębiorców (...). Po pierwsze, T. W. trwale oraz faktycznie zaprzestał działalności w dziedzinie agencji ochrony. Już na wiosnę 2016 r. zrezygnował ze zleceń na świadczenie usług w zakresie ochrony jak również koncesji na wykonywanie usług ochrony osób i mienia (uprawnienie to zostało cofnięte z dniem 17 maja 2016 r.). Ubezpieczony był ostatnim pracownikiem T. W. zatrudnionym w związku z działalnością w zakresie usług ochrony. Zakończenie tej działalności miało miejsce również w wymiarze formalnym, gdyż została ona wykreślona z (...) (stosowny wniosek został złożony w dniu 31 marca 2016 r.). Ustalenia te są kluczowe dla oceny, czy w przypadku ubezpieczonego przyczyną ustania stosunku pracy była likwidacja pracodawcy czy likwidacja stanowiska pracy. Wnioskowanie, iż do likwidacji pracodawcy S. F. doszłoby wtedy, gdyby T. W. został wykreślony z (...) jako osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą jest błędne. To bowiem od woli T. W. zależało, czy zamierzał on wykreślić się z (...) i na określony czas zaprzestać prowadzenia jakiegokolwiek działalności, a następnie ponownie zgłosić do przywołanej ewidencji wykonywanie innego rodzaju działalności, czy też zgłaszając zakończenie działalności w zakresie agencji ochrony, równocześnie wniósł o wpisanie sprzedaży detalicznej obuwia i wyrobów skórzanych w sklepach. Dokonany przez T. W. wybór jednej z tych możliwości nie powinien rzutować na sytuację prawną S. F. w świetle jego roszczenia o nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego. Decydujące

znaczenie ma bowiem okoliczność, iż działalność w ramach Agencji Ochrony (...) została definitywnie zlikwidowana co stało się przyczyną rozwiązania z S. F. umowy o pracę.

Na marginesie Sąd zauważa, iż Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 maja 2017 r. II UK 213/16 krytycznie wypowiedział się na temat poglądu o tym, iż osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą nie może jako pracodawca ulec likwidacji. W uzasadnieniu przywołanego wyroku, nawiązując do uzasadnienia innego wyroku Sądu Najwyższego- z dnia 22 kwietnia 2015 r., II UK 185/14, wskazał, że ustalając zakres dystynkcji terminu „likwidacja pracodawcy” na gruncie art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych wypada stwierdzić, że pojęcie to ma uniwersalny charakter i zawiera ten sam zespół desygnatów, niezależnie od formy organizacyjnej pracodawcy. Przyjęcie odmiennej koncepcji wykluczałoby pracownika wykonującego pracę na rzecz pracodawcy będącego osobą fizyczną z grona osób uprawnionych do świadczenia przedemerytalnego w związku z likwidacją pracodawcy. W ten sposób dokonana interpretacja prawa prowadzi do wniosków sprzecznych z celem ustawy. W dalszej części uzasadnienia wyroku z dnia 11 maja 2017 r. II UK 213/16 Sąd Najwyższy podał, że skoro osoba fizyczna w związku z zakończeniem prowadzenia działalności gospodarczej rozwiązała stosunek pracy z ostatnim pracownikiem, przestała być podmiotem zatrudniającym. W konsekwencji tego można uznać, że została zlikwidowana jako pracodawca. Przenosząc powyższy pogląd na grunt niniejszej sprawy stwierdzenia wymaga, że ubezpieczony był ostatnim pracownikiem w ramach działalności Agencji Ochrony (...), dlatego też uzasadnione jest przyjęcie, iż wraz z zaprzestaniem prowadzenia tej działalności przez T. W., doszło do likwidacji pracodawcy S. F..

W konsekwencji sytuacja ubezpieczonego powinna zostać zbadana pod kątem spełnienia przez niego przesłanek z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. S. F. 61 lat ukończył (...) Stosunek pracy, trwający ponad 6 miesięcy, gdyż od 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r., ustał z powodu likwidacji pracodawcy. S. F. posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn, ponieważ łączny staż ubezpieczeniowy wynosi 30 lat, 9 miesięcy i 18 dni. S. F. wypełnia zatem wymogi wyrażone w przywołanym art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

W tym miejscu stwierdzenia wymaga, iż S. F. spełnił pozostałe warunki do nabycia prawa do świadczenia emerytalnego, stosownie do treści art. 2 ust. 3 pkt 1-3 przywołanej ustawy, tj. po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych nadal był zarejestrowany jako bezrobotny, w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz złożył wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Tym samym ubezpieczony, w myśl art. 7 ust. 1 powyższej ustawy, nabył prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia następnego po dniu złożenia wniosku o świadczenie, tj. od dnia 29 grudnia 2016 r.

Mając na uwadze powyższe, Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.

Orzeczenie o kosztach postępowania Sąd oparł na wynikającej z art. 98 § 1 kpc zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu. Dlatego też z mocy art. 98 § 3 kpc w zw. z art. 99 kpc oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804 ze zm.) zasądził od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.